

RIKSDAGENS SVAR 85/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensioner

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensioner (RP 80/2014 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 6/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens pensioner (1295/2006) 96 § 2 och 3 mom. samt 97—99 §, av dem 98 § sådan den lyder i lag 1060/2009, som följer:

96 §

Rätten att gå i pension

En militär som innehar en militär tjänst som kommandör för försvarsmakten, som chef för huvudstaben, general, amiral, överste, kommodor, militärprofessor, officer eller institutofficer vid försvarsmakten eller som officer eller institutofficer vid gränsbevakningsväsendet, för vilka föreskrivs särskilda behörighetsvillkor i bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om försvarsmakten (551/2007) eller lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005), har rätt till ålderspension, om

- 1) militären har militär grad,
- 2) militären har fyllt 48 år när tjänstgöringen upphör och 55 år innan pensionen börjar eller är

tjänsteman som tjänstgör i en tjänst som förutsätter flygarexamen och har fyllt 45 år när tjänstgöringen upphör och innan pensionen börjar,

3) militären, när han eller hon avgår från sin tjänst, har haft minst 12 000 euro per år i inkomster som berättigar till pension i militära tjänster eller uppdrag som avses i 95 § i minst 30 kalenderår minskat med de hela år som för hans eller hennes del återstår till utgången av det år då han eller hon fyller 55 år, eller, om han eller hon är tjänsteman som tjänstgör i flygaruppdrag, har haft inkomster enligt ovan i minst 20 kalenderår i en tjänst som förutsätter flygarexamen, och

4) villkoren i fråga om de pensionsgrundande arbetsinkomsterna enligt 98 § i denna lag uppfylls.

En militär som innehar en militär tjänst som chefsingenjör vid försvarsmakten, militäröver-

ingenjör, överläkare vid försvarsmakten, militäröverläkare, fältbiskop eller militärpräst eller som specialofficer eller underofficer vid försvarsmakten eller som specialofficer, gränsbevakare eller sjöbevakare vid gränsbevakningsväsendet har dessutom rätt till ålderspension, om

1) militären har fyllt 55 år när tjänstgöringen upphör,

2) militären har haft minst 12 000 euro per år i inkomster som berättigar till pension i militära tjänster eller uppdrag som avses i 95 § i minst 30 kalenderår, och

3) villkoren i fråga om de pensionsgrundande arbetsinkomsterna enligt 98 § i denna lag uppfylls.

97 §

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten och slutlönen

När den arbetsinkomst som pensionen grundar sig på räknas ut för en militär beaktas endast inkomsterna enligt 98 §. Den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut med beaktande av 59, 61 och 70 §.

Den slutlön som behövs för fastställandet av pensionen räknas ut på basis av de arbetsinkomster som avses i 1 mom. Slutlönen beräknas utifrån arbetsinkomsterna under högst de tio kalenderår som föregår pensionsfallet eller på motsvarande sätt de tio kalenderår som föregår tjänstgöringsförhållandets upphörande. Året för pensionsfallet beaktas som ett av dessa urvalsår, om tjänstgöringsförhållandet har upphört den sista dagen det året. I arbetsinkomsten för vart och ett av kalenderåren beaktas även de inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid som avses i 62 § i enlighet med vad som föreskrivs i 63 § 2 mom. samt de inkomster som motsvarar inkomster för återstående tid i fråga om den invalidpension som betalats ut under de år som beaktas. Summan av inkomsterna divideras med det antal år som beaktats när summan räknades ut. I det antal år som utgör divisorn beaktas inte kalenderår under vilka personen varken har haft inkomster som avses i 1 mom. eller

ovan avsedda inkomster som motsvarar inkomsten för återstående tid i fråga om invalidpensionen. Därefter divideras det tal som utgör kvoten med 12.

Om en tjänstgöring som avses i detta kapitel under de högst tio kalenderår som ska beaktas enligt 2 mom. varit avbruten utan lön under en sammanhängande tid på minst 30 dagar under ett kalenderår, ska det året och inkomsterna för året på ansökan lämnas obeaktade när slutlönen beräknas. Förutsättningen för att de inte ska beaktas är att orsaken till avbrottet är att militären skött en annan tjänst eller ett annat arbete än en militär tjänst eller ett militärt uppdrag eller att det är fråga om sådan tjänst- eller arbetsledighet som han eller hon har rätt till enligt lag eller tjänstekollektivavtal. Dessutom förutsätts det att det till det aktuella kalenderårets arbetsinkomster för den tiden inte har lagts till i 2 mom. avsedda inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid. Det antal år som inte beaktas kan dock utgöra högst en tredjedel av de högst tio kalenderår som avses i 2 mom.

98 §

Pensionstillväxt

En militärs pension tillväxer med 2 procent per år av varje års pensionsgrundande arbetsinkomster. Pensionen för en tjänsteman som tjänstgör i flygaruppdrag vid försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet tillväxer med 3 procent per år av varje års pensionsgrundande arbetsinkomster. En militärs pension för återstående tid tillväxer såsom i arbete till den del återstående tid inräknas i pensionen, till utgången av den månad under vilken militären fyller 50 år. Detta moment tillämpas endast, om

1) en militär har pensionsgrundande inkomster som i medeltal uppgår till minst 12 000 euro om året i en militär tjänst och han eller hon under de fem kalenderår som omedelbart föregår den tidpunkt då pensionsrätt uppkommer och tjänstgöringen upphör, i minst tre kalenderår i en sådan tjänst har pensionsgrundande inkomster som uppgår till minst det ovannämnda beloppet, eller

2) invalidpension beviljas med tillämpning av 55 §.

Den pension som enligt 1 mom. har tillväxt för en militär under de år som föregår de i 97 § avsedda sista tio kalenderåren omvandlas till att motsvara de ändringar som skett i inkomstnivån. Den intjänade pensionen multipliceras med det tal som fås när slutlönen divideras med den genomsnittliga månadsinkomsten för de kalenderår som föregår de kalenderår som använts för att beräkna slutlönen. De föregående årens genomsnittliga månadsinkomst räknas ut genom att till varje års inkomster i en militär tjänst lägga de inkomster som avses i 63 § 2 mom. samt de inkomster som motsvarar inkomst för återstående tid i fråga om den invalidpension som betalts ut under dessa år. Summan av inkomsterna divideras med det antal år som beaktats och därefter med 12. När den genomsnittliga månadsinkomsten räknas ut beaktas inte de två första intjänandeåren, eller de kalenderår där inkomsterna ligger under 70 procent av den genomsnittliga inkomsten för de två föregående intjänandeår som beaktas när den genomsnittliga inkomsten räknas ut och inte heller det tredje intjänandeåret, om inkomsterna ligger under 70 procent av det andra intjänandeårets inkomster. Koefficienten fastställs med två decimalers noggrannhet. Om det inte finns några år som ska beaktas, är koefficienten 1,00.

Om tjänstgöringen upphör samma år som ålderspensionen börjar, används som inkomster för det året den slutlön som bestäms enligt 97 §. Slutlönen multipliceras med antalet kalendermånader från ingången av det år då pensionen börjar till slutet av den månad då tjänstgöringen upphör.

För oavlönad tid som avses i 62 § tillväxer pensionen för en militär på samma sätt som för en arbetstagare i annan än militär tjänst.

En militärs ålderspension omräknas med livslängdkoefficienten i enlighet med 72 § dock så att pensionen, när en militärs ålderspension börjar, omräknas med den livslängdkoefficient som fastställts för det år då pensionen börjar. Om en militär beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga, omräknas, när invalidpen-

sionen börjar, den pension som intjänats fram till det att arbetsoförmågan började med den livslängdkoefficient som fastställts för det år då arbetsoförmågan började. När livslängdkoefficienten tillämpas omräknas beloppet av den i militär tjänst intjänade ålderspensionen innan pensionens maximibelopp begränsas i enlighet med 99 §.

99 §

Pensionens maximibelopp

Maximibeloppet av en i detta kapitel avsedd pension för en militär får vara högst 60 procent av den i detta kapitel avsedda slutlönen. Maximibeloppet innefattar även i 62 § avsedda förmåner som beviljas i samband med militärpensionsfall. Avdraget görs på militärpensionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2016 eller därefter.

Har en militär enligt lagen om införande av lagen om statens pensioner (1296/2006) rätt till ålderspension på basis av tid som berättigar till pension, fastställs den tid som berättigar till pension från och med den 1 januari 2014 genom att tiden för sammanhängande oavlönade avbrott på minst 30 dagar i tjänstgöringen eller arbetet dras av från tiden i den militära tjänsten eller det militära uppdraget.

De år som avses i 96 § 2 och 3 mom. i denna lag till och med den 31 december 2013 beaktas räknade enligt 96 § sådan den lydde vid ikraftträdandet av denna lag. Om militärtjänstgöringen upphör 2014 eller 2015 och inkomstkravet enligt 96 § 2 eller 3 mom. inte uppfylls under dessa år, bestäms kravet på tjänstgöringstid enligt 96 § sådan den lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

Pensionen från en militär tjänst eller från ett militärt uppdrag före den 1 januari 2014 till utgången av det år som föregår det första året som beaktas när slutlönen räknas ut, bestäms i enlighet med den lag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag och i enlighet med lagen om införande av lagen om statens pensioner så att slutlönen enligt 97 § anses utgöra den pensionsgrun-

dande lönen. Samma förfarande tillämpas, om den militära tjänstgöringen har upphört före ikraftträdandet av lagen.

När intjänandeår väljs för uträkning av koefficienten enligt 98 § 2 mom. beaktas också de år som föregått ikraftträdandet av denna lag. Om åren 2014 och 2015 då lämnas obeaktade, ska den genomsnittliga månadsinkomsten för dessa

år räknas ut enligt den lag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag utifrån inkomsterna det sista intjänandeår som föregår 2014.

Det penningbelopp som nämns i 96 § 2 och 3 mom. och i 98 § 1 mom. i denna lag motsvarar värdet ett (1,000) för den i 96 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) avsedda lönekoefficienten år 2004.

Helsingfors den 23 juni 2014